

Секція: Економіка, організація і управління підприємством

МІЗГЕРОВА А.В.

аспірант кафедри обліку і аудиту

Уманський національний університет садівництва

м. Умань, Черкаська область, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА ЧЕРКАЩИНИ

Постановка проблеми. Молочне скотарство Черкащини характеризують низькі темпи розвитку. Особливо це стосується господарств населення, оскільки вони не відповідають вимогам досвіду розвинених країн. Поряд з цим наявне скорочення матеріально-технічного забезпечення, звідси, не завантаження переробних підприємств, а подекуди, і їх закриття. Саме тому ця проблема повинна вирішуватись як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях.

Мета дослідження. Системна оцінка теперішнього стану галузі молочного скотарства в Черкаській області та розробка напрямів її подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу. Молочне скотарство – одна із стратегічних сільськогосподарських галузей України, яка, попри складну економічну ситуацію в державі, все ж має високий експортний потенціал.

В умовах світової вільної конкуренції вітчизняним підприємствам молочного скотарства буде досить непросто, адже на ринку молока є фермерства провідних країн, які мають великий досвід у цій галузі і великий капітал у своєму розпорядженні. А оскільки ціна є одним із найефективніших важелів у конкурентному середовищі, доцільно шукати способи здешевлення продукції.

Як відомо, прибутковість та ефективність виробництва безпосередньо пов'язані з собівартістю продукції, що виробляється. Тому необхідно проводити її аналіз (рис.1). Собівартість залежить від багатьох факторів, а при виробництві молока, в першу чергу, від витрат на оплату праці та корми.

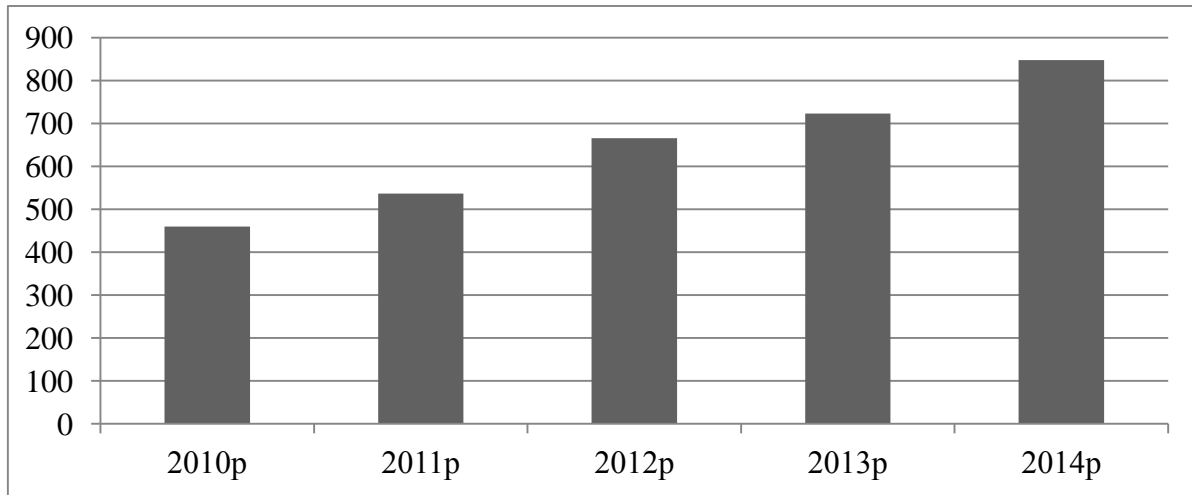

Рис.1. Динаміка собівартості молока у Черкаській області за роками, млн. грн
Джерело: Складено автором за даними [1]

Разом зі збільшенням фермерами чисельності поголів'я молочного стада логічним є зростання витрат на корми. А це, в свою чергу, має прямий вплив на собівартість продукції. Також має місце поліпшення кормової бази. Адже за 5 років відбувається збільшення надоїв від однієї корови в середньому майже на 16 ц. Таким чином, підвищення оплати праці робітникам, збільшення в структурі витрат на корми та зростання продуктивності і чисельності корів призводять до поступової зміни собівартості молока. У 2014 році повна собівартість виробленого молока зросла більш ніж у 1,8 рази порівняно з 2010 роком. Отже, загалом на сільськогосподарських підприємствах Черкаської області зниження собівартості не відбувається.

Основні економічні показники розвитку молочного скотарства за 2010-2014 роки у Черкаській області відображені в таблиці 1.

Таблиця 1

Основні економічні показники розвитку молочного скотарства в Черкаській області за роками

Показники	2010р	2011р	2012р	2013 р	2014р	Відхилення 2014р від 2010р	
						(+;-)	%
Надої молока, тис. т	195,1	204,3	239,9	239,8	266,8	71,7	36,7
Поголів'я, гол	44174	44123	46989	45704	47080	2906	6,6
Ціна за 1 ц молока, грн.	275,99	316,53	280,02	353,68	373,30	97,31	35,3
Виручка від реалізації молока, млн грн.	538,40	646,60	671,91	848,19	995,88	457,48	84,97
Прибуток, млн грн.	78,28	109,93	16,23	126,97	147,98	69,70	89,00
Рівень рентабельності виробництва молока, %	17,0	20,5	2,5	16,6	17,5	0,5	2,9

Джерело: Складено автором за даними [1]

З даної таблиці 1 видно, що протягом п'яти років відбувалось підвищення надоїв молока в основному за рахунок нарощування чисельності поголів'я молочного стада. Внаслідок збільшення кількості корів спостерігається також позитивна зміна виручки від реалізації, яка за 5 років зросла майже на 85%, а також прибутку – на 69,7 млн грн. В свою чергу, рівень рентабельності у 2014 році підвищився порівняно з 2010 роком на 0,5 в.п. Це ще раз підкреслює той факт, що заходи по зниженню собівартості не вживаються. Як наслідок, попри збільшення прибутку, рентабельність виробництва молока має мінливу тенденцію.

Висновки. Черкащина має прекрасні умови, за яких молочна

продукція може бути дуже і дуже конкурентоспроможною. Але виробникам потрібний безперешкодний експорт. Вони могли б робити недешеву, але екологічно безпечну продукцію, те, що цінується у Європі. І саме тому, що протягом багатьох років у нас добрива до ґрунту не вносилися в повному обсязі, ми маємо таку перевагу.

Таким чином, підвищення чисельності і продуктивності молочного стада та впровадження інноваційних технологій утримання тварин забезпечуватимуть виробництво більших обсягів молока, здешевлення виробництва продукції за рахунок скорочення нераціональних витрат кормів та інших матеріальних ресурсів на утримання поголів'я. Все це приведе до підвищення ефективності виробництва молока.

Література:

1. Звітність сільськогосподарських підприємств (ф.50) Черкаської області за 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 роки.